

**VILNIAUS MIESTO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJOS
VILNIAUS MIESTO SAVIVALDYBĖS TARYBOS ETIKOS KOMISIJA****Adresatui (-ams)****ELEKTRONINIS PRANEŠIMAS TARNYBINĖS VEIKLOS KLAUSIMAIŠ
PRANEŠIMAS APIE PRIIMTĄ SPRENDIMĄ**

Nr.

Vilniaus miesto savivaldybės tarybos etikos komisija (toliau – Etikos komisija) atliko tyrimą pagal 2024-06-26 gautą bei 2024-07-08 papildytą pareiškėjo skundą ir 2024-09-27 priėmė sprendimą Nr. 9-120/24(1.1.39E-TAR), kurį, vadovaudamasi Etikos komisijos nuostatų 49 punktu, siunčia Jums. Informuojame, kad šis sprendimas gali būti skundžiamas Vyriausiajai tarnybinės etikos komisijai per vieną mėnesį nuo jo paskelbimo arba įteikimo dienos. **PRIDEDAMA.** Etikos komisijos 2024-09-27 sprendimas Nr. 9-120/24(1.1.39E-TAR) „Dėl Vilniaus miesto savivaldybės tarybos nario Almanto Stankūno valstybės politikų elgesio kodekso nuostatų pažeidimo“, 8 lapai.

Dokumentą rengė	Gintarė Sladkevičiūtė
Dokumentą derino	
Dokumentą pasirašė	Remigijus Motuzas

Pastaba. Dokumentas yra parengtas, derintas ir pasirašytas Vilniaus miesto savivaldybės informacinėje dokumentų valdymo sistemoje „@vilys“.

**VILNIAUS MIESTO SAVIVALDYBĖS TARYBOS
ETIKOS KOMISIJA**

Konstitucijos pr. 3-224, 09601 Vilnius, tel. (8 5) 211 2543, el. p. savivaldybe@vilnius.lt, www.vilnius.lt

Skundo gavimo data 2024-06-26
Posėdžio protokolo Nr. 9-119/24(1.1.39E-TAR)
Sprendimo Nr. 9-120/24(1.1.39E-TAR)

**SPRENDIMAS
DĖL VILNIAUS MIESTO SAVIVALDYBĖS TARYBOS NARIO ALMANTO STANKŪNO
VALSTYBĖS POLITIKŲ ELGESIO KODEKSO NUOSTATŲ PAŽEIDIMO**

2024 m. rugsėjo 27 d.
Vilnius

1. Vilniaus miesto savivaldybės (toliau – Savivaldybė) tarybos Etikos komisija (toliau – Komisija), susidedanti iš Remigijaus Motuzo (Komisijos pirmininkas), Skirmanto Tumelio, Manto Benkunsko, Vitos Degutienės, Tomo Gulbino, Manto Jurgelaičio, Vandos Kravčionok ir Justinos Kašėtaitės, išnagrinėjo Savivaldybės tarybos (toliau – Taryba) nario Povilo Pinelio (toliau – Pareiškėjas) 2024-06-26 skundą „Dėl Tarybos nario Almanto Stankūno veiksmų vertinimo“ (toliau – Skundas) dėl galimo Tarybos nario A. Stankūno teisės aktų nuostatų pažeidimo.

2. Komisija 2024-07-04 posėdyje nusprendė pradėti tyrimą dėl A. Stankūno elgesio, prašyti Pareiškėjo iki 2024-07-17 patikslinti Skundą ir sustabdyti tyrimą iki bus gautas Skundo patikslinimas (2024-07-05 protokolai Nr. 9-85/24(1.1.39E-TAR)).

3. Gavusi Pareiškėjo Skundo patikslinimą, Komisija 2024-07-25 posėdyje atnaujino tyrimą (2024-07-25 protokolai Nr. 9-100/24(1.1.39E-TAR)).

4. Komisija 2024-09-24 posėdyje (2024-09-26 protokolai Nr. 9-119/24(1.1.39E-TAR)), išnagrinėjusi surinktą medžiagą,

n u s t a t ė:

5. 2024-06-26 Komisija gavo Pareiškėjo Skundą (reg. Nr. A121-17752/24(2.1.19E-TAR) dėl to, kad Tarybos narys A. Stankūnas 2024-06-22, kaip Politinės partijos Nacionalinis susivienijimas (toliau – Nacionalinis susivienijimas) atstovas viešai paskelbė, kad „<...> *partija be suderinimo su pastato savininku, nesilaikydami teisės aktų reikalavimų ant Apeliacinio teismo pastato savavališkai pakabino atminimo lentelę nevienareikšmiškai vertinamai asmenybei*“. Po paskelbta nuotrauka jis parašė: „Padaryta!!! <...> Ryt bus politiškai karšta“. 2024-06-23 Savivaldybės UAB „Grinda“, Viešosios tvarkos grupės ir policijos pareigūnams atvykus pašalinti lentą, juos pasitiko asmenų grupė, vadovaujama A. Stankūno, kuri ne tik trukdė pareigūnams ir darbuotojams atlikti pavestą darbą, bet kabinėjosi prie jų, įžeidinėjo, nevykdė teisėtų policijos pareigūnų nurodymų, bet ir aktyviais fiziniais veiksmais jiems pasipriešino. Žiniasklaidoje užfiksuotose nuotraukose bei vaizdo medžiagoje matyti, kad Tarybos narys A. Stankūnas vadovavo susirinkusiai miniai, įvairiais būdais ją skatino, asmeniškai kabinėjosi prie savo funkcijas atliekančių asmenų, galiausiai būtent jis išprovokavo policijos fizinius veiksmus ir itin aktyviai (stumdamas rankomis ir be jokios priežasties baubdamas)

priešinosi policijai. Pradėdamas eiti Tarybos nario pareigas kiekvienas išrinktas asmuo prisiekia „gerbti ir vykdyti Lietuvos Respublikos Konstituciją ir įstatymus, sąžiningai ir garbingai atlikti savo pareigas ir susilaikyti nuo veiksmų, pažeidžiančių savivaldybės gyventojų teises ir viešuosius interesus“ (Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 8 straipsnio 4 dalis). Savo veiksmais A. Stankūnas galimai padarė administracinius nusižengimus, numatytus Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 506 (Pareigūnų teisėtų nurodymų ar reikalavimų nevykdymas), 518 (Savivaldžiavimas) ir 481 (Nedidelis viešosios tvarkos pažeidimas) straipsniuose. Pareiškėjo manymu, yra pagrįstų prielaidų teigti, kad Tarybos narys savo veiksmais negerbė ir nevykdė teisės aktų nuostatų ir nesusilaikė nuo veiksmų, kurie pažeidžia Savivaldybės gyventojų teises ir viešuosius interesus ir galėjo sulaužyti duotą Tarybos nario priesaiką. Galiausiai, nesilaikydamas teisės aktų, kabinėdamasis ir trukdydamas savivaldybės darbuotojams dirbti, nepakludamas ir net aktyviai priešindamasis policijos pareigūnams, šiuos veiksmus plačiai nušvietus žiniasklaidai, manytina, kad A. Stankūnas tokiu savo elgesiu galėjo pakenkti ir padaryti didelę žalą Tarybos ir Tarybos narių reputacijai.

6. Komisija 2024-07-04 posėdyje nustatė, kad pagrindas pradėti tyrimą dėl Tarybos nario elgesio yra, tačiau Tarybos nario ar mero įgaliojimų netekimas dėl priesaikos sulaužymo reglamentuotas Vietos savivaldos įstatymo 13 straipsnyje. Šio straipsnio 7 dalyje nustatyta, kad išvadą, ar savivaldybės tarybos narys ar meras sulaužė priesaiką ir (ar) nevykdė (prašyme nurodytų) jam šiame ir kituose įstatymuose nustatytų įgaliojimų teikia Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas, tai nėra Etikos komisijos kompetencija. Komisija nusprendė prašyti Pareiškėjo iki 2024-07-17 patikslinti Skundą nurodant, kokius Lietuvos Respublikos valstybės politikų elgesio kodekso (toliau – Elgesio kodeksas) principus, nurodytus 4 straipsnyje, ir kokiais konkrečiais veiksmais galbūt pažeidė Tarybos narys A. Stankūnas, taip pat ir pateikti įrodymus (nuorodas į vaizdo medžiagą, interneto portalų straipsnius, spaudos pranešimus ir kt.).

7. Pareiškėjas 2024-07-08 pateikė Skundo patikslinimą (reg. Nr. A121-18895/24(2.1.19E-TAR), kuriame nurodė, kad A. Stankūnas yra Tarybos narys, todėl jam yra puikiai žinomi Lietuvos Respublikos ir Savivaldybės leidžiami teisės aktai. A. Stankūnas ne kartą po vykusios akcijos yra dalinęs kitų savo partiečių informacija apie tai, kad nėra gautas joks leidimas, suderinimas ar pan. dėl lentos Kaziui Škirpai pakabinimo. A. Stankūnas yra ne tik Tarybos narys, bet ir Nacionalinio susivienijimo atsakingasis sekretorius, kuris administruoja partijos organizacinę-ūkinę veiklą, organizuoja įvairias akcijas, koordinuoja partijos narių veiklą¹. A. Stankūnas yra išplatinęs nuotrauką, kurioje jis su keliais asmenimis pozuoja prie ką tik pakabintos lentos su priedašu „Padaryta! Sekite pranešimus. Ryt bus politiškai karšta!“, o tai reiškia, kad jis tiesiogiai prisipažįsta dalyvavęs neteisėtame lentos pakabinime. Taip pat jis žinojo, kad tokiems veiksams jis ir jo koordinuojama grupė asmenų neturėjo suderinimo nei su Savivaldybės taryba ar administracija, nei su pastato, ant kurio buvo kabinama lenta, savininkais. Pareiškėjas nurodė, kad galima pagrįstai teigti, jog pirmiau nurodytais veiksmais A. Stankūnas galėjo pažeisti Elgesio kodekso 4 straipsnio 1 dalį (pagarba žmogui ir valstybei), nes savo veiksmais nesivadovavo teise, 5 dalį (padorumas), nes nesielgė deramai pagal einamas pareigas, o priešingai sąmoningai sukūrė tokią situaciją, dėl kurios galėjo nukentėti institucijos, kurioje jis eina pareigas, reputacija ir autoritetas, ir 6 dalį (pavyzdingumas), nes sąmoningai pažeidinėdamas teisę nesilaikė visuotinai pripažįstamų moralės ir etikos normų.

¹ https://susivienijimas.lt/wp-content/uploads/2022/12/NS-istatai-2022-redakcija-priimta-suvaziavime-05_21.pdf

2024-06-23, po lentos pakabinimo, A. Stankūnas organizavo ir koordinavo, kaip jis tai pats įvardijo „pilietišio nepaklusnumo akciją“, kurios metu, puikiai suvokdamas, kad lentą Savivaldybė sieks pašalinti, organizavo ir koordinavo savo bendrapartiečius ir galimai kitus asmenis, kurie susibūrė prie lentos ir trukdė savivaldybės įmonės „Grinda“ darbuotojams vykdyti jiems pavestą užduotį pašalinti savavališkai pakabintą lentą. Galiausiai, įsikišus policijos pareigūnams, A. Stankūnas ne tik nepakluso jų nurodymams, bet ir fiziškai (stumdamas rankomis, rėkdamas) pasipriešino, kai protestuotojams nepaklūstant, policija be kitų fizinių priemonių panaudojimo, ėmė stumti protestuotojus nuo lentos. Vėliau nustumtas nuo lentos A. Stankūnas su kitais protestuotojais įžeidinėjo „Grindos“ darbuotojus skanduočėmis „vatnikai“, „rašistai“. Šiais savo veiksmais A. Stankūnas galėjo pažeisti anksčiau nurodytus Elgesio kodekso 4 straipsnio punktus, kadangi trukdymas pašalinti žinomai neteisėtai pakabintą lentą, kabinėjimaisi prie „Grindos“ darbuotojų, jų įžeidinėjimas, trukdymas jiems dirbti, nepakulsimas, o galiausiai stumdymasis su policijai neatitinka nei visuotinai žinomų etikos, nei moralės normų, be to neabejotinai kenkia tiek Savivaldybės, tiek ir visų Tarybos narių reputacijai.

8. Skundo patikslinime P. Pinelis pateikė nuorodas į A. Stankūno socialiniame tinkle „Facebook“ paskyroje 2024-06-21 ir 2024-06-22 paskelbtas nuotraukas su įrašais, taip pat interneto naujienų portalų „Delfi“, „Lrytas“ ir „LRT.lt“ straipsnius, susijusius su atminimo lentos nukėlimu², taip pat nuorodą į 2024-06-23 TV3 žinių reportažą³. Pareiškėjas nurodė, kad iš straipsniuose pateiktų nuotraukų matyti, kad A. Stankūnas nepakluso ir aktyviai priešinosi policijos pareigūnams, taip pat ir vaizdo įrašė (nuo 4:20 iki 4:40 min.), o nuo 6:42 iki 6:47 min. A. Stankūnas užfiksuotas skanduočiantis įžeidimus „Grindos“ darbuotojams. Savo Skundą ir patikslinimą Pareiškėjas pristatė Etikos komisijos 2024-08-29 posėdyje.

9. A. Stankūnas, kaip Etikos komisijos narys, 2024-07-04 Etikos komisijai įteikė pranešimą dėl nusišalinimo nuo bet kokių veiksmų ir visų posėdžių, susijusių su Tarybos nario Povilo Pinelio skundo dėl jo veiksmų nagrinėjimu. Tos pačios dienos posėdyje Etikos komisija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo 11 straipsnio 1 ir 2 dalimis, priėmė Etikos komisijos nario nusišalinimą (2024-07-05 protokolas Nr. 9-85/24(1.1.39E-TAR). Kilus neaiškumui, ar pakanka vienkartinio nusišalinimo nuo bet kokių Skundo nagrinėjimo klausimų, ar reikia spręsti dėl nusišalinimo kiekvieno posėdžio metu, Etikos komisija nusprendė, kad tikslinga tai daryti kaskart prieš nagrinėjant klausimą, todėl A. Stankūnas nusišalino nuo Skundo svarstymo klausimų 2024 m. rugsėjo mėn. Etikos komisijos posėdžiuose. Jo nusišalinimai buvo priimti (2024-09-18 protokolas Nr. 9-112/24(1.1.39E-TAR) ir 2024-09-26 protokolas Nr. 9-119/24(1.1.39E-TAR)).

² <https://www.delfi.lt/news/daily/lithuania/vilniuje-nukabinta-nelegali-skirpos-atminimo-lenta-pareigunams-teko-panaudoti-jega-120031711>

<https://www.delfi.lt/news/daily/lithuania/pries-skirpos-lentos-nuemima-protstavusiems-ir-policijai-pasipriesinusiems-vyrams-gresia-nemalonumai-120031933>

<https://www.lrt.lt/naujienos/lietuvoje/2/2303292/vilniuje-nukabinta-skirpos-atminimo-lenta-policija-sulaike-3-asmenis>
<https://www.lrt.lt/naujienos/lietuvoje/2/2311266/vilniaus-savivaldybe-kreipesi-i-policija-del-neteiseto-skirpos-lentos-pakabinimo>

<https://www.lrytas.lt/lietuvosdiena/aktualijos/2024/06/23/news/vilniuje-grindos-darbuotojai-atvyko-salinti-k-skirpos-atminimo-lentos-32528816>

³ <https://play.tv3.lt/Ghost%202/tv3-zinios.serial-2500943/tv3-zinios-2024-m-birzelio-23-d-1830-val-irasas.episode-7572105>

10. Komisija, vadovaudamasi 2023-11-23 Tarybos sprendimu Nr. 1-278 patvirtintų Vilniaus miesto savivaldybės Etikos komisijos veiklos nuostatų (toliau – Nuostatai) 36 ir 39 punktais, informavo A. Stankūną apie jo atžvilgiu pradėtą tyrimą dėl to, kad jis galimai padarė Elgesio kodekso 4 straipsnio 1, 5, ir 6 punktų pažeidimus, kurie pasireiškė tuo, kad jis kurstė susirinkusius žmones nepaklusti policijos pareigūnams, trukdė UAB „Grinda“ darbuotojams nukabinti savavališkai pritvirtintą atminimo lentą ir pasipriešino policijos pareigūnams. Tokiais veiksmais, nesilaikydamas teisės aktų, trukdydamas Savivaldybės darbuotojams dirbti, nepakludamas ir aktyviai priešindamasis policijos pareigūnams, tai plačiai nušvietus žiniasklaidai, galbūt pakenkė ir padarė žalą Tarybos ir jos narių reputacijai (2024-07-25 pranešimas Nr. A121-20867/24(2.1.19E-TAR). Tarybos nariui išaiškinta, kad, vadovaujantis Nuostatų 41 punktu ir Elgesio kodekso 7 straipsnio 8 dalimi, tyrimo metu jis turi teisę teikti Etikos komisijai paaiškinimus, prašymus ir įrodymus, o baigus tyrimą susipažinti su tyrimo metu surinkta medžiaga (byla) ir paprašyta iki 2024-08-08 pateikti Etikos komisijai paaiškinimą, susijusius dokumentus (duomenis) ar kitus įrodymus dėl Skunde nurodytų aplinkybių, kurie bus svarstomi 2024-08-29 posėdyje.

11. A. Stankūnas 2024-07-30 Etikos komisijai pateikė paaiškinimą, taip pat pristatė jį Etikos komisijos 2024-08-29 posėdyje. Tarybos narys nurodė, kad nesutinka su Skundo argumentais, nes jie yra politiškai motyvuoti ir neobjektyvūs: Pareiškėjas kelis kartus viešai, Tarybos posėdžiuose visiškai nemotyvuotai ir nepagrįstai buvo užsipuošęs Nacionalinį susivienijimą, kurio narys yra A. Stankūnas, taip pat šmeižė minėtą partiją savo socialinio tinklo „Facebook“ paskyroje. Pareiškėjas teigia, kad A. Stankūnas paskelbė, jog Nacionalinis susivienijimas be suderinimo su pastato savininku, nesilaikant teisės aktų reikalavimų ant Apeliacinio teismo pastato savavališkai pakabino atminimo lentelę, nors tai yra paties Pareiškėjo žodžiai. P. Pinelis teigia, esą A. Stankūnas yra išplatinęs nuotrauką, kurioje jis su keliais asmenimis pozuoja prie ką tik pakabintos lentos su priedašu „Padaryta! ...Ryt bus politiškai karšta!“, neva įrodo, kad jis pats tiesiogiai prisipažįstą dalyvavęs neteisėtame lentos pakabinime, nors tai neatitinka tikrovės. Kita vertus, pats Pareiškėjas teigia, kad atminimo lentą pakabino juridinis asmuo – Nacionalinis susivienijimas, todėl Pareiškėjas yra nenuoseklus. A. Stankūnas pažymėjo, kad sprendimą dėl atminimo lentos pakabinimo priėmė kolegialus partijos Nacionalinis susivienijimas valdymo organas – valdyba po įvairių Savivaldybės ir kitų Lietuvos institucijų vilkinimo priimti vienokį ar kitokį sprendimą dėl lentos pakabinimo.

Iš Skundo nėra aišku, koku būdu Pareiškėjas nustatė:

- a) kad jis vadovavo susirinkusiai miniai;
- b) kad jis įvairiais būdais ją skatino;
- c) kad jis asmeniškai kabinėjosi prie savo funkcijas atliekančių asmenų;
- d) kad jis išprovokavo policijos fizinius veiksmus ir itin aktyviai (stumdamas rankomis ir be jokios priežasties bauddamas) priešinosi policijai.

P. Pinelis nepagrįstai teigia, kad sekančią dieną po lentos pakabinimo, A. Stankūnas organizavo ir koordinavo, Pareiškėjo žodžiais, „pilietinio nepaklusnumo akciją“, kurios metu puikiai suvokdamas,

kad lentą savivaldybė sieks pašalinti, suorganizavo ir koordinavo savo bendrapartiečius ir galimai kitus asmenis, kurie trukdė UAB „Grinda“ darbuotojams vykdyti jiems pavestą užduotį pašalinti savavališkai pakabintą lentą. Esą, įsikišus policijos pareigūnams, A. Stankūnas ne tik nepakluso teisėtiems jų nurodymams, bet ir fiziškai (stumdamas rankomis, rėkdamas) pasipriešino, o vėliau nustumtas nuo lentos su kitais protestuotojais įžeidinėjo UAB „Grindos“ darbuotojus skanduočius „vatnikai“, „rašistai“. A. Stankūnas nurodė, kad su minėtais teiginiais visiškai nesutinka. Jis

neorganizavo jokios grupės ir jai nevadovavo. UAB „Grinda“ veiksmus pastebėjo atsitiktiniai praeiviai. Jausdami pilietinę pareigą jie pareikalavo pateikti įrodymą teisėtiems veiksams atlikti, o jo negavę, nesutiko leisti naikinti svetimą turtą. Apie įvykį piliečiai (praeiviai) informavo platesnį asmenų ratą, kol ši informacija pasiekė ir A. Stankūną. Dar vykdamas į įvykio vietą jis paskambino bendruoju pagalbos telefonu 112, informuodamas apie ketinimą sunaikinti svetimą turtą, tuo pačiu paprašęs, kad į įvykio vietą atvyktų policijos pareigūnai, galintys apsaugoti turtą nuo sunaikinimo. Atvykęs į vietą jis prisistatė policijos pareigūnams kaip Nacionalinio susivienijimo atstovas, paprašė pateikti teisinį pagrindą, kuriuo remdamiesi UAB „Grinda“ darbuotojai ketino sunaikinti atminimo lentą. Policijos pareigūnas neprisistatė ir jokio teisinio pagrindo nepateikė, todėl jis ir susirinkę piliečiai nesutiko pasitraukti nuo atminimo lentos.

Tarybos nario teigimu, jis nevykdė jokio organizuoto piliečių telkimo, kad būtų pasipriešinta atminimo lentos sunaikinimui; neįžeidinėjo policijos pareigūnų ir UAB „Grinda“ darbuotojų, nesiėlgė agresyviai prieš juos ir neskatinio taip elgtis kitų. Pažymėjo, kad nors policijos pareigūnai sulaikė kelis piliečius ir surašė jiems administracinės teisės pažeidimo protokolus, jis nebuvo sulaikytas ir jam nebuvo surašytas protokolas, nes jis aktyviai ir nuolat bendravo su policijos pareigūnais.

Pareiškėjas klaidina Etikos komisiją, neva UAB „Grinda“ darbuotojų veiksmai sunaikinant svetimą turtą ir policijos pareigūnų veiksmai šalinant atminimo lentos saugotojus, buvo teisėti. Gero administravimo principo įgyvendinimas nacionalinėje teisėje kildinamas iš konstitucinio imperatyvo „valdžios įstaigos tarnauja žmonėms“. Atminimo lenta nekėlė jokios grėsmės visuomenės saugumui ir nepažeidė rimties, todėl jos sunaikinimas neinformuojant apie tai atminimo lentos savininko, neišklausius jo, akivaizdžiai prieštarauja teisinės valstybės principams. Negalima be teisinio pagrindo naikinti kitų asmenų turtą vien todėl, jog yra duomenų, kad turtas buvo įrengtas ar pastatytas neturint visų leidimų ir ne toje vietoje.

Lietuvos apeliacinis teismas 2024-06-22 raštu Nr. (1.20 Mr)-03-189 „Dėl iškabos ant Lietuvos apeliacinio teismo valdomo pastato fasado“ informavo Vilniaus apskrities vyriausiąją policijos komisariatą ir Savivaldybės administraciją, kad ant Lietuvos apeliacinio teismo patikėjimo teise valdomo pastato, esančio Vilniuje, Gedimino pr. 40 ir Vasario 16-osios g. fasado, nesant teismo leidimo buvo pakabinta iškaba, susijusi su K. Škirpos vardu, ir prašė nustatyti nurodytų veiksmų (ne)teisėtumą ir juos atlikusius asmenis, nustačius galimą pažeidimą, spręsti dėl jo padarinių pašalinimo ir informuoti apie priimtus sprendimus. A. Stankūno manymu, tai reiškia, kad siekiant išsiaiškinti visas lentos pakabinimo aplinkybes nebuvo jokios neišvengiamos būtinybės skubiai pašalinti/sunaikinti atminimo lentą, neinformavus apie tai savininkės. Tarybos narys teigia, kad jo asmeninė atsakomybė negali būti tapatinama su Nacionalinio susivienijimo, kaip juridinio asmens, atsakomybe, o jo veiksmai neprieštaravo ir nepažeidė Elgesio kodekso.

12. Susipažinęs su A. Stankūno paaiškinimu Pareiškėjas 2024-08-12 rašte „Papildomi paaiškinimai dėl A. Stankūno pozicijos“ nurodė, kad Tarybos narys savo paaiškinimus remia ne teise, o subjektyviu vertinimu, kuris iš esmės net nėra jo atliktų veiksmų neigimas, o bandymas juos pateisinti politiniais motyvais, kurie yra nereikšmingi ir nevertintini. A. Stankūnas nesupranta, kad pažeidimo faktui nustatyti neturi reikšmės, kokiam asmeniui yra kabinama lentelė, kokių ji matmenų ir t.t. Vertinant jo argumentaciją, matyti, kad bandoma nuneigti vieną esminių teisės principų, kad iš neteisės negimsta teisė. A. Stankūnas aiškina, kad „baubimas“ nėra kažkoks nusižengimas ar pan., bando įrodinėti, kad neprisidėjo, nekoordinavo minios, kuri neva savo iniciatyva masiškai su vėliavomis, įvairia simbolika drauge su visų televizijų, žiniasklaidos priemonių žurnalistais susirinko neabejingam

piliečiui pamačius, kad kažkas vyksta. Pareiškėjas pažymėjo, kad labai svarbus yra ir kontekstas – pavyzdžiui, dabartiniame politiniame kontekste, šūksniai „vatnikai“ UAB „Grindos“ darbuotojams yra ypatingai įžeidūs. Provokuojant neramumus svarbus ne atsietas pavienio veiksmo vertinimas. Svarbu įvertinti kontekstą, veikslių visumą, kuri, Pareiškėjo nuomone, leidžia pagrįstai teigti, kad A. Stankūnas ne tik elgėsi neteisėtai, bet vykdė provokacijas, o visi tokio pobūdžio aiškinimai ir išvedžiojimai, kokius pateikia A. Stankūnas, yra laikytini išsisukinėjimu ir atsakomybės vengimu. Pareiškėjas neprašė ir neprašo vertinti A. Stankūno veikslių administracinės, baudžiamosios teisės aspektais, Komisijos tyrimas turi būti vykdomas nepriklausomai nuo teisėsaugos institucijų vykdomų tyrimų ir priimti sprendimai, nepriklausomai nuo kitų institucijų sprendimų.

13. Etikos komisija pažymi, kad Tarybos nario veiksmai ir elgesys vertinami tik Elgesio kodekso aspektu, neliečiant Lietuvos Respublikos baudžiamojo ir Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimo kodeksuose numatytų teisės pažeidimų.

14. 2024-09-02 Etikos komisija tarnybiniu raštu Nr. A121-24340/24(2.1.19E-TAR) „Dėl informacijos pateikimo“ kreipėsi į Savivaldybės administracijos Teisės grupę, prašydama pateikti nuomonę, ar buvo pažeisti teisės aktai (jei taip – kokie) 2024-06-23, pakabinant K. Škirpos atminimo lentą ant Lietuvos apeliacinio teismo pastato, Vasario 16-osios g., Vilniuje, negavus savininko ir Savivaldybės leidimo. Taip pat paprašyta paaiškinti, kaip turėjo elgtis (kokių veikslių ir procedūrų imtis) Nacionalinio susivienijimo nariai, siekdami teisėtai pritvirtinti memorialinę lentą prie pastato sienos.

15. Savivaldybės administracijos Teisės grupė 2024-09-10 raštu Nr. A121-25178/24(2.1.19E-TGR) atsakė, kad Taryba 2024-02-28 sprendimu Nr. 1-399 „Dėl atminimo ženklų įrengimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ patvirtino Atminimo ženklų įrengimo tvarkos aprašą (toliau – Aprašas), kuris reglamentuoja atminimo ženklų įrengimo ir nuėmimo Savivaldybės teritorijoje esančiose viešosiose vietose tvarką ir prašymų dėl atminimo ženklų įrengimo ir nuėmimo nagrinėjimo procedūras (1 punktą). Kartu su prašymu, be kita ko, pateikiamas ir pastato, žemės sklypo ar kito objekto, kur numatoma įrengti atminimo ženklą, savininko (bendratučių) sutikimas (jei jau yra gautas) ir (ar) kita informacija apie to objekto nuosavybę (7.3 papunktis).

Statiniai, esantys adresu Gedimino pr. 40, Vilnius, nuosavybės teise priklauso Lietuvos Respublikai. Lietuvos apeliacinis teismas pastatą, ant kurio buvo pakabinta atminimo lenta, valdo patikėjimo teise. Turimais duomenimis, Lietuvos apeliacinis teismas kreipėsi į Savivaldybės administraciją dėl to, kad ant jo patikėjimo teise valdomo pastato, esančio Gedimino pr. 40, Vilnius, į Vasario 16-osios g. pusę atsiveriančio fasado be Lietuvos apeliacinio teismo leidimo/sutikimo buvo pakabinta iškaba, susijusi su K. Škirpos vardu. Darytina išvada, kad atminimo lentos K. Škirpai pakabinimo dieną, t. y. 2024-06-21, minėtos atminimo lentos pakabinimo iniciatoriai, tarp kurių buvo ir Tarybos narys Almantas Stankūnas, neturėjo pastato savininkų/valdytojų sutikimo (-ų). Taip pat Aprašo nustatyta tvarka nebuvo gautas Savivaldybės pritarimas, kaip to reikalauja Aprašo nuostatos.

Remiantis Aprašu, tam, kad atminimo lenta galėtų būti pakabinta, turėjo būti gautas tiek pastato savininko (valdytojo) sutikimas, tiek Savivaldybės sutikimas. Turimomis žiniomis, Istorinės atminties komisija viename iš posėdžių svarstant klausimą dėl K. Škirpos atminimo lentos vietos (ne)suderinimo nusprendė kreiptis į Lietuvos gyventojų ir genocido rezistencijos tyrimo centro sudarytą komisiją dėl K. Škirpos asmenybės ir, gavusi atsakymą, grįžti su klausimu į svarstymą Istorinės atminties komisijoje.

16. Etikos komisija 2024-09-02 raštu Nr. A51-125704/24(3.3.2.26E-TAR) kreipėsi į UAB „Grinda“, prašydama pateikti informaciją apie Tarybos nario A. Stankūno elgesį UAB „Grinda“

darbuotojų atžvilgiu 2024-06-23 prie Lietuvos apeliacinio teismo, Vasario 16-osios g., Vilniuje, metu. 2024-09-04 atsakyme Nr. SR-24-0308 UAB „Grinda“ direktorius nurodė, kad 2024-06-23 bendrovė gavo Savivaldybės administracijos nurodymą demontuoti savavališkai ir neteisėtai ant Lietuvos apeliacinio teismo adresu Vasario 16-osios g. ir Gedimino pr. 40, Vilnius, pakabintą lentelę. Apie 13.00 val. bendrovės darbuotojai pradėjo darbą, bet susirinkusi apie 30 asmenų grupė trukdė jiems saugiai ir tinkamai atlikti pareigas, todėl buvo iškviešti Savivaldybės administracijos Viešosios tvarkos grupės ir policijos pareigūnai. Policijos pareigūnai pasiūlė aptverti darbų zoną tvorelėmis, darbai buvo tęsiami ir baigti apie 17.00 val. Apklausus darbuotojus, jie nurodė, kad Tarybos nario A. Stankūno nepažįsta ir negalėjo nurodyti jo veiksmų darbų vietoje.

17. Savo paskyroje socialiniame tinkle „Facebook“ 2024-06-21 A. Stankūnas paskelbė Vytauto Sinicos įrašą su atminimo lentos ant Lietuvos apeliacinio teismo pastato nuotrauka. V. Sinica rašė: „Šiandien po daugiau nei trijų metų institucijų patyčių ir vilkinimo ant buvusio Lietuvos kariuomenės karo komendantūros pastato, kur 1918 metais dirbo pirmasis savanoris, pulkininkas Kazys Škirpa, Nacionalinis susivienijimas pakabino jo garbei skirtą atminimo lentą. Nors ir išvakarėse, sveikinu visus su Birželio sukilimu. Linkiu, kad ir valdžia, pabijojusi Seime minėti šį šlovingą Lietuvos istorijos puslapį, visgi surastų drąsos jį pagerbti, o ne trinti jo atminimą“. A. Stankūnas, skelbdamas minėtą įrašą komentavo: „Padaryta!!! Sekite pranešimus. Ryt bus politiškai karšta!“.

18. 2024-06-22 A. Stankūnas socialiniame tinkle „Facebook“ paskelbė įrašą: „Nacionalinis susivienijimas nesavivaliavo. Priešingai, pilietinio protesto ir nepaklusnumo aktas *be leidimo pakabinant* atminimo lentą buvo vienintelis būdas pasipriešinti antilietuviškos ir tironiškos valdžios savivalei. ... Nežinia, kokia bus tolesnė vakar pakabintos atminimo lentos kelionė. Bet ją kabinant siekta įspėti: tylesni už vandenį ir žemesni už žolę nebebūsime! Užtenka! Reikalaujame istorinės tiesos. Be nutylėjimų ir pagražinimų, bet ir be klastočių ir melų. Mums reikia tik objektyvios, ne praeities žaizdas draskančios ir priešinančios, bet jas gydančios ir sutaikančios tiesos. Tik tiek“. Toliau įrašė paskalbtas profesoriaus dr. Vytauto Radžvilo kreipimasis. Kartu buvo paskelbta nuotrauka su išvakarėse pakabintos atminimo lentos fone 11 asmenų, tarp kurių – A. Stankūnas.

19. Komisija, susipažinusi su tyrimo metu surinkta medžiaga, išklausiusi tyrėjų nuomonę ir siūlymus padarė išvadą, kad negauta objektyvių įrodymų, patvirtinančių, kad Tarybos narys A. Stankūnas 2024-06-21 asmeniškai dalyvavo neteisėtame veiksme – atminimo lentos pakabinime be reikiamų leidimų ant Lietuvos apeliacinio teismo pastato adresu Vasario 16-osios g. ir Gedimino pr. 40, Vilnius.

20. Komisija sprendžia, kad būdamas Tarybos nariu ir žinodamas apie atliktų veiksmų, kabinant atminimo lentą, neteisėtumą, A. Stankūnas palaikė ir skatino šiuos veiksmus tiek savo 2021-06-21 – 2024-06-22 įrašais socialiniame tinkle, tiek fiziškai 2024-06-23 atvykęs prie Lietuvos apeliacinio teismo pastato Vasario 16-osios g. ir Gedimino pr. 40, Vilniuje, ir dalyvaudamas, jo žodžiais „pilietinio protesto ir nepaklusnumo akte“, kaip Tarybos narys komentuodamas žiniasklaidai neteisėtų veiksmų palaikymą⁴. Tokiais veiksmais A. Stankūnas pažeidė Elgesio kodekso 4 straipsnio 1 punktą (pagarbos žmogui ir valstybei principas) ir 5 punktą (padorumo principas): nesivadovavo Lietuvos Respublikos Konstitucija ir teise ir neišvengė situacijos, kai jo elgesys kenkė institucijos, kurioje jis eina pareigas (Tarybos) reputacijai ir autoritetui.

⁴ <https://play.tv3.lt/Ghost%20/tv3-zinios.serial-2500943/tv3-zinios-2024-m-birzelio-23-d-1830-val-irasas.episode-7572105>

21. 2024-06-23, po lentos pakabinimo Vasario 16-osios g. ir Gedimino pr. 40, Vilniuje, A. Stankūnas organizavo ir koordinavo, jo žodžiais „pilietinio protesto ir nepaklusnumo aktą“ (suorganizavo ir koordinavo savo bendrapartiečius ir galimai kitus asmenis, kurie susibūrė prie lentos iš anksto suplanavę trukdyti savivaldybės įmonės „Grinda“ darbuotojams vykdyti jiems pavestą užduotį pašalinti savavališkai pakabintą lentą). Komisija kritiškai vertina A. Stankūno paaiškinimus, kad pasipriešinime policijos pareigūnams ir trukdydame dirbti UAB „Grinda“ darbuotojams dalyvavo atsitiktiniai praeiviai su vėliavomis, lydimi žiniasklaidos ir televizijos atstovų. Nuotraukose iš įvykių vietos ir vaizdo įrašė matyti, kad būtent A. Stankūnas prie teismo pastato turėjo garsiakalbį, kurį naudojo kalbėdamas su susirinkusiais asmenimis. Tokiais veiksmais A. Stankūnas pažeidė Elgesio kodekso 4 straipsnio 1 punktą (pagarbos žmogui ir valstybei principas), 5 punktą (padorumo principas) ir 6 punktą (pavyzdingumo): nesivadovavo Lietuvos Respublikos Konstitucija ir teise, neišvengė situacijos, kai jo elgesys kenkė institucijos, kurioje jis eina pareigas (Tarybos) reputacijai ir autoritetui ir, skatindamas neteisėtus veiksmus, deramai nesielgė visuomenėje, nesilaikė visuotinai pripažįstamų dorovės, moralės ir etikos normų.

22. Komisija daro išvadą, kad 2024-06-23 prie Lietuvos apeliacinio teismo pastato adresu Vasario 16-osios g. ir Gedimino pr. 40, Vilnius, A. Stankūnas nepakluso teisėtiems policijos pareigūnų nurodymams atsitraukti nuo atminimo lentos ir leisti UAB „Grinda“ darbuotojams dirbti, bet ir fiziškai (stumdamas rankomis) pasipriešino policijos pareigūnams. Skunde nurodytos nuotraukos ir vaizdo medžiaga iš 2023-06-23 įvykių vietos patvirtina Tarybos nario A. Stankūno fizinį pasipriešinimą policijos pareigūnams. Tokiais veiksmais A. Stankūnas pažeidė Elgesio kodekso 4 straipsnio 1 punktą (pagarbos žmogui ir valstybei principas), 5 punktą (padorumo principas) ir 6 punktą (pavyzdingumo): nesivadovavo Lietuvos Respublikos Konstitucija ir teise, neišvengė situacijos, kai jo elgesys kenkė institucijos, kurioje jis eina pareigas (Tarybos) reputacijai ir autoritetui ir, skatindamas neteisėtus veiksmus, deramai nesielgė visuomenėje, nesilaikė visuotinai pripažįstamų dorovės, moralės ir etikos normų.

23. 2024-06-23 prie Apeliacinio teismo pastato, nustumtas nuo lentos, A. Stankūnas su kitais protestuotojais įžeidinėjo UAB „Grinda“ darbuotojus skanduodamas „vatnikai“. Skunde nurodyta vaizdo medžiaga iš 2023-06-23 įvykių vietos patvirtina Tarybos nario A. Stankūno skandavimą „vatnikai“ ranka rodant į UAB „Grinda“ darbuotojus. Tokiais veiksmais A. Stankūnas pažeidė Elgesio kodekso 4 straipsnio 1 punktą (pagarbos žmogui ir valstybei principas), 5 punktą (padorumo principas) ir 6 punktą (pavyzdingumo): nesivadovavo Lietuvos Respublikos Konstitucija ir teise, neišvengė situacijos, kai jo elgesys kenkė institucijos, kurioje jis eina pareigas (Tarybos) reputacijai ir autoritetui ir, skatindamas neteisėtus veiksmus, deramai nesielgė visuomenėje, nesilaikė visuotinai pripažįstamų dorovės, moralės ir etikos normų.

24. Komisija, vadovaudamasi Elgesio kodekso 9 straipsnio 1 dalies 3 punktu ir Nuostatų 45, 49 ir 50 punktais, atsižvelgdama į tyrimo metu nustatytas faktines aplinkybes,

n u s p r e n d ė :

24.1. konstatuoti, kad Savivaldybės tarybos narys Almantas Stankūnas savo veiksmais 2024-06-21 – 2024-06-23 pažeidė Elgesio kodekso 4 straipsnio 1 punkte įtvirtintą pagarbos žmogui ir valstybei principą, 5 punkte įtvirtintą padorumo principą ir 6 punkte įtvirtintą pavyzdingumo principą;

24.2. apie priimtą Komisijos sprendimą informuoti Savivaldybės tarybos narį A. Stankūną ir Pareiškėją;

24.3. vadovaujantis Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos įstatymo 24 straipsnio 1 ir 3 dalimis, šį Komisijos sprendimą ir visus jį pagrindžiančius dokumentus per 5 darbo dienas pateikti Vyriausiajai tarnybinės etikos komisijai;

24.4. išaiškinti Savivaldybės tarybos nariui A. Stankūnui ir Pareiškėjui, kad šis sprendimas gali būti skundžiamas Vyriausiajai tarnybinės etikos komisijai per vieną mėnesį nuo jo paskelbimo arba įteikimo dienos.

24.5. šį Komisijos sprendimą paskelbti Savivaldybės interneto svetainėje.

Komisijos pirmininkas

Remigijus Motuzas

DETALŪS METADUOMENYS

Dokumento sudarytojas (-ai)	Vilniaus miesto savivaldybė 188710061, Konstitucijos pr. 3, LT-09601, Vilnius
Dokumento pavadinimas (antraštė)	PRANEŠIMAS APIE PRIIMTĄ SPRENDIMĄ
Dokumento registracijos data ir numeris	2024-10-01 Nr. A121-27577/24(2.1.19E-TAR)
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	–
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Remigijus Motuzas, Vilniaus miesto savivaldybės tarybos Etikos komisijos pirmininkas, Vilniaus miesto savivaldybės tarybos Etikos komisija
Sertifikatas išduotas	REMIGIJUS MOTUZAS LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2024-10-01 10:02:04 (GMT+03:00)
Parašo formatas	XAdES-T
Laiko žymoje nurodytas laikas	2024-10-01 10:02:27 (GMT+03:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	EID-SK 2016, AS Sertifitseerimiskeskus EE
Sertifikato galiojimo laikas	2023-12-13 21:06:11 – 2028-12-11 23:59:59
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	"Registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "RCSC IssuingCA, VI Registru centras - i.k. 124110246 LT" išduotą sertifikatą "Dokumentų valdymo sistema Avilys, Vilniaus miesto savivaldybės administracija, i.k. 188710061 LT", sertifikatas galioja nuo 2021-12-20 09:38:49 iki 2024-12-19 09:38:49
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	1
Pagrindinio dokumento priedamų dokumentų skaičius	–
Priedamo dokumento sudarytojas (-ai)	–
Priedamo dokumento pavadinimas (antraštė)	–
Priedamo dokumento registracijos data ir numeris	–
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	Dokumentų valdymo sistema „Avilys“, versija 3.5.74.2
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Atitinka specifikacijos keliamus reikalavimus. Visi dokumente esantys elektroniniai parašai galioja (2024-10-01 10:13:45)
Paieškos nuoroda	–
Papildomi metaduomenys	Nuorašą suformavo 2024-10-01 10:13:45 Dokumentų valdymo sistema „Avilys“